

STM kirjaamo
kirjaamo@stm.fi

Lausunto sosiaalihuollon ja kotiin annettavien palveluiden turvallisuuden ohjeistuksesta (lausunto- pyyntö 2.6.2016)

Viite 019:00/2013

Sosiaali- ja terveysministeriö pyysi valtakunnallisen sosiaali- ja terveysalan eettisen neuvottelukunnan (ETENE) lausuntoa sosiaalihuollon ja kotiin annettavien palveluiden turvallisuusohjeistuksesta. Lausuntopyyntö on lähetetty 2.6.2016 ja lausunnot pyydettiin antamaan 5.8.2016 mennessä. Koska neuvottelukunnalla ei ollut tuona aikana kokousta, pääsihteeri pyysi kommenteille lisää aikaa. ETENE keskusteli ohjeistuksesta kokouksessaan 7.9.2016 ja esittää työryhmälle seuraavaa:

Ohjeistus on tärkeä ja sen tarve ilmeinen sekä sosiaalihuollon asiakkaiden että henkilöstön turvallisuuden kannalta. Sosiaalihuollon palveluissa sekä asiakkaiden kodeissa että sosiaalihuollon yksiköissä voi syntyä yllättäviä tilanteita, jotka voivat aiheuttaa vakavia vammoja erityisesti vanhoille ja hauraille sosiaalihuollon asiakkaille. Työssä tapahtuneet vahingot aiheuttavat työstä poissaoloa ja yhteiskunnalle lisäkustannuksia. Turvallisuusnäkökohtiin ja hoivan laatuun huomion kiinnittäminen voi merkittävästi vähentää yllättävien tilanteiden aiheuttamia riskejä asiakkaille ja henkilöstölle. Ohjeistossa korostetaan omavalvontaa sekä henkilöiden velvoitteisiin ilmoittaa epäkohdista. Ohjeistossa viitataan olemassa olevaan lainsäädäntöön.

Tähän ohjeistoon on koottu hyvin perusteellisesti ja varsin selkeästi kooste tätä koskevasta lainsäädännöstä sekä ohjeita toimintatavoista lukuisissa erilaisissa tilanteissa. Ohjeistuksessa käsitellään sekä sosiaalihuollon asiakkaiden että henkilöstön turvallisuutta ja miten siihen voidaan vaikuttaa. Ohjeistossa painotetaan riittävää henkilöstöä ja riittävää ammattitaitoa, riskien arviointia ja ennakointia.

Ohjeistuksessa korostetaan riskien ennalta arvioimista sekä myös käytännön tilanteiden harjoittelua, jolloin yllätyksiä pystytään ehkä välttämään tai ainakin vähentämään. Ohjeissa korostetaan myös koulutusta sekä uusien työntekijöiden perehdyttämistä. Ohjeistossa myös korostetaan asiakkaiden perusoikeuksia.

ETENE toteaa ohjeistuksen tärkeäksi sosiaalihuollon palveluiden laadun parantamiseen, korkean tason ylläpitoon ja sekä asiakas- että henkilöstöturvallisuuden lisäämiseen. On tärkeää saada tämä arjessa työskentelevien käyttöön, käsikirjaksi ja sovellettavaksi. On tärkeää että työpaikoilla keskustellaan ohjeistuksesta ja tarvittaessa myös

kehitetään yhteisiä tapoja toimia. ETENE toivoo että ohjeistuksella voidaan saada aikaan hyvinvointia sekä asiakkaille että henkilöstölle.

Neuvottelukunnan puolesta

Puheenjohtaja

Jaana Hallamaa

Pääsihteeri

Ritva Halila

Tiedoksi STM/sosiaali- ja terveystieteiden osasto
STM/peruspalveluministeri

